

Viatge a Brussel·les

Estudiants del GNMI coneixen les institucions europees

Jordi Calafi Franquesa

Primera edició: 2025

Edició no venal

El viatge a Brussel·les va ser finançat com una de les activitats del Mòdul Jean Monnet "Coneixement i Innovació per als Reptes del Comerç Europeu" que ESCI-UPF va obtenir en el període 2020-2023.

"Knowledge and Innovation for the European Trade Challenges"

Project Reference: 621100-EPP-1-2020-1-ES-EPPJMO-MODULE

Autor i il·lustrador

Jordi Calafí Franquesa

Revisió de continguts

Joan Pere Plaza

Edició

Meritxell Noguera

Disseny

Jordi Angerri

Maquetació i fotomecànica

Servei Gràfic NJR, SLU

Correcció

Mercè Bolló

© Jordi Calafí Franquesa: text, il·lustracions i fotografies

© ESCI-UPF, 2025

No es permet la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la seva incorporació a un sistema informàtic, ni la seva transmissió en qualsevol forma o per qualsevol mitjà sense el consentiment previ i per escrit de l'autor i de l'editor.

Viatge a Brussel·les

Estudiants del GNMI coneixen les institucions europees

Jordi Calafi Franquesa

Pròleg

La concessió del Mòdul Jean Monnet “Coneixement i Innovació per als Reptes del Comerç Europeu”, l'any 2020, va significar un impuls a les activitats de formació en l'àmbit del Comerç internacional i la Internacionalització que ESCI-UPF ha desenvolupat des dels seus orígens. La proposta que va avaluar i seleccionar la Comissió Europea incloïa un ampli ventall d'activitats, de naturalesa diversa i destinades a públics diferents, però totes elles dirigides a analitzar, interpretar i donar a conèixer la Política Comercial de la UE.

Així, per exemple, des del curs 2021-2022, l'oferta d'assignatures optatives del GNMI compta amb dues assignatures directament relacionades amb aquesta temàtica i que han perviscut a la mateixa execució del projecte EUKIT –tal com tots vam acabar anomenant aquest projecte, pel seu acrònim en anglès. En un àmbit ben diferent, també vam poder crear un pòdcast de vuit capítols, en col·laboració amb ACCIÓ i El Pregoner (un programa de ràdio sobre Europa, amb seu a Mataró), per fer arribar les novetats de la Política Comercial de la UE a un públic més ampli i menys especialitzat. Encara ronda per les xarxes.

EUKIT també va permetre l'organització de diverses edicions d'un viatge de tres dies a Brussel·les. Aquesta activitat formativa no reglada es va plantejar com una oportunitat perquè els estudiants del GNMI poguessin ampliar les seves experiències internacionals i convidar-los a sortir de les aules bo i acostant-los a les institucions que dissenyen i implementen la Política Comercial de la UE i que, d'una manera o altra, afectaran la seva vida laboral un cop acabats els estudis de grau. De la mateixa manera que l'assignatura de “Pràctiques d'empresa” els fa viure

la realitat del món laboral, aquest viatge a Brussel·les ha permès a tots els estudiants participants conèixer el Parlament Europeu i la Comissió, l'oficina d'ACCIÓ a Brussel·les, ambaixades i delegacions governamentals i també agències de comunicació que els han servit per reprendre els debats a l'aula i posar-los en el context real.

En un d'aquests viatges, en Jordi Calafí, graduat de la promoció 2025, va dibuixar diversos moments de l'escapada a Brussel·les. Va ser així que les institucions, les visites i les xerrades, com també els moments d'oci i anècdotes divertides, van quedar immortalitzats. La qualitat dels seus dibuixos i el diari de bitàcola que va escriure ens van animar a editar aquest material en format llibre.

La docència és una professió enriquidora en molts sentits i la possibilitat d'organitzar activitats d'aquest tipus em ratifiquen en la decisió que en algun moment vaig prendre sobre la meua trajectòria professional. En aquest sentit, em sento en deute amb les institucions financeres i també amb ESCI-UPF per les oportunitats que han ofert no només a tots els estudiants participants sinó també a mi mateix. Aquests tres dies a

Brussel·les ens han permès establir vincles interpersonals i relacions de confiança. És en aquest sentit que també agraeixo a tots els estudiants que han participat en les diverses edicions del Viatge a Brussel·les el fet d'haver compartit, cadascú a la seva manera, el seu entusiasme i optimisme vital. Sense saber-ho, han contribuït a donar sentit a una professió. Finalment, aprofito aquest espai per agrair a en Jordi Calafí la seva mà i el seu talent, que ens permetrà compartir amb els estudiants de noves promocions, d'una manera gràfica i molt visual, les bondats d'aquesta activitat.

Dr. Joan Pere Plaza
Professor a ESCI-UPF

Dilluns, 3 de juliol

6:30

Aeroport de Barcelona

Arribem a l'aeroport d'El Prat. La terminal 1 es desperta lentament: botigues tancades i passatgers mig adormits. Surten els primers vols, només aptes per als més matiners.

Un grup d'estudiants d'ESCI-UPF anem a Brussel·les a conèixer el funcionament de les institucions europees que hem conegut a fons a l'assignatura "European Integration". La teoria l'hem après. Ara anem a veure la pràctica, a conèixer com és el dia a dia dels qui es dediquen a crear lleis, directrius, polítiques, esmenes...

19 A		BOARDING PASS	
FLIGHT: 95678A	GATE: 02	FLIGHT: 95678A	GATE: 02
15 JAN 2017 07.30		15 JAN 2017 06.30	
YOUR DESTINATION BCN → BRU		YOUR DESTINATION BCN → BRU	
19 A SEAT FIRST CLASS		19 A SEAT FIRST CLASS	
No: 12345678900000000000		No: 12345678900000000000	

El vol dura aproximadament 2 hores, que aprofitem per dormir i carregar energies per a un dia que es presenta molt llarg.

Viatjar pel continent europeu de forma senzilla i ràpida no sempre ha estat així de fàcil. El procés d'integració europea explica aquest paradigma únic al món que ens permet fer coses com aquest viatge exprés a Brussel·les.

Seu de l'OTAN a Brussel·les.

9:30

Aeroport de Brussel·les-Zaventem (BRU)

Oficialment ja som a Bèlgica. Els cartells estan en francès i algun en neerlandès, i ja comencem a veure bars i botigues de cervesa local. Tot i que som a primers de juliol, aquí no deixa de ploure i la calor no sempre es fa notar.

Bèlgica és el cinquè país més petit de la Unió Europea, però ocupa el tercer lloc en densitat demogràfica, darrere dels Països Baixos i Malta. Està format per tres regions: Flandes, Valònia i Brussel·les Capital.

El topònim de Brussel·les té el seu origen en dues paraules del neerlandès medieval: broek, que significa "pantà", i sell, que prové del mot alemany saal i que significa "sala, casa o ermita". És a dir, que Brussel·les significa "l'ermita del pantà".

Anem a deixar les coses a l'hotel abans de visitar la Comissió Europea. De camí, passem per la seu de l'OTAN que, juntament amb la UE, és l'organització supraestatal més gran amb seu a Brussel·les. La presència constant d'agents diplomàtics, econòmics, polítics i militars internacionals fa d'aquesta una ciutat cosmopolita i molt diversa.

12:00

Hotel Funkey Brussels, Schaerbeek

L'hotel és a Schaerbeek, conegut pel fet de ser el municipi on va néixer el famós cantant Jacques Brel i on va morir René Magritte. A més, es troba al costat de la comuna d'Etterbeek, on va néixer Stromae, el popular cantant i productor.

L'estil de les cases és similar a tot Flandes i als Països Baixos: cases adossades amb façanes diferents l'una de l'altra, moltes de maó vist i altres pintades de colors, sobretot terrissa i ocre.

Església Sint-Joost-ten-Node.

Vista de la Torre Madou.

De camí cap a la Comissió Europea, passem per l'església de Sint-Joost-ten-Node, al cor del municipi homònim que constitueix el conglomerat de Brussel·les.

Aquí ja comencem a palpar la presència d'institucions europees. La més notòria és la Torre Madou, un edifici on hi ha, des del 2007, alguns departaments de la Comissió Europea com les Direccions Generals de Comunicació, Informàtica, i Educació i Cultura, l'Agència Executiva per a la Competitivitat i la Innovació, i la Direcció General de Competència.

L'edifici més emblemàtic és el de la seu principal de la Comissió, l'edifici Berlaymont. Agafa el nom de les antigues propietàries del terreny, el convent de les "Dames du Berlaymon", un col·legi de nenes.

L'oficina del President i la sala de juntes de la Comissió són al pis més alt, el 13.

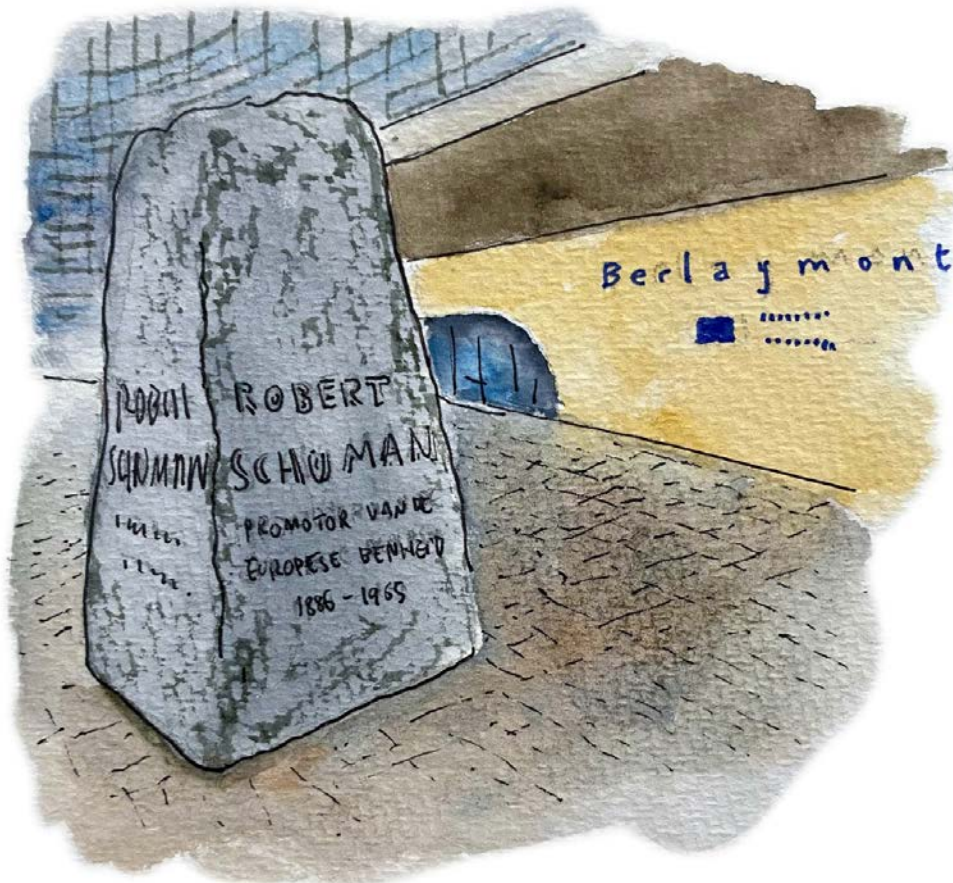
Edifici Berlaymont, seu principal de la Comissió Europea.

Entrem al Barri Europeu de Brussel·les (Quartier Européen), que es troba dins del triangle que formen els parcs de Brussel·les, del Cinquantenari i Leopold. L'àrea que acull la majoria de les institucions de la UE és una tranquil·la zona residencial que entra en ebullició de dilluns a dijous. Múltiples llengües, gent de negocis, llobbistes, diputats, periodistes... Un batibull molt divers que marca el destí dels europeus des de fa dècades.

14:15

Rue de la Loi, 200. Edifici Berlaymont (Comissió Europea)

Abans d'entrar a la Comissió Europea decidim picar alguna cosa. Hem matinat, hem agafat un vol i fa moltes hores que no mengem; la prova n'és que, a més d'un, l'estómac ens fa sorolls. Comprem un entrepà al primer lloc que trobem i amb prou feines li fem queixalada que ja hem d'entrar per identificar-nos.

Monòlit davant la CE en homenatge a Robert Schuman, considerat un dels ideòlegs i promotors del procés d'integració europea.

L'edifici de la Comissió Europea és ple d'espais diàfans que aprofiten la llum natural. Al vestíbul ens mirem els panells que informen sobre l'actualitat de la Unió i, en un racó, hi ha una vitrina que explica la trajectòria de l'euro: des de la seva aprovació fins a l'actualitat. S'hi poden veure totes les monedes que han emès els països que hi tenen dret.

Ens rep Haydn Schofield, un funcionari britànic de la Comissió Europea. Des de la sortida del Regne Unit de la Unió Europea, la situació dels funcionaris britànics ha quedat penjant d'un fil. Molts han hagut de tornar sense feina al Regne Unit, però alguns han aconseguit quedar-se. Haydn ens explica que encara hi ha una presència britànica important a Brussel·les i en altres llocs de la UE. De fet, dels 60.000 treballadors que té la Unió, encara hi ha més de 1.000 britànics que hi treballen com a funcionaris. Però des del 2020 el Regne Unit ja no té comissaris, ni eurodiputats, els seus funcionaris i ministres ja no assisteixen als grups de treball ni a les reunions del Consell i no hi ha jutges britànics al Tribunal de Justícia de la UE.

La xerrada continua amb Daniel Amorós, un funcionari de la Comissió Europea d'origen valencià, que ens parla del funcionament i les polítiques comercials de la Comissió. Des d'una perspectiva històrica, el procés d'integració europea no es pot entendre sense passar abans pel mercat únic.

Després d'una xerrada intensa sobre polítiques comercials, en sortir de la Comissió, anem cap a la plaça de Luxemburg i passem per una food-truck exclusivament de patates fregides. Les patates fregides són un menjar molt típic aquí. En mengen a totes hores i amb tot tipus d'acompanyament; hi ha infinitat de salses i espècies.

Passejant més tard pel centre, ens topem per casualitat amb el famosíssim Manneken Pis. Sense adonar-nos, hem acabat a una de les principals atraccions turístiques de Brussel·les. Cal dir que és molt més petita del que ens imaginàvem. Amb tan sols 61 centímetres d'alçària, aquesta estàtua de bronze representa un nen nu orinant.

Un grup decidim gaudir de les vistes de Brussel·les des del mirador del Mont des Arts, que no queda gaire lluny del centre, i ens hi dirigim esquivant turistes.

El jardí del Mont des Arts és un lloc ideal per veure les postes de sol, un espectacle que cap de nosaltres està disposat a perdre's. D'una banda veiem el centre històric al peu del turó, amb l'esvelta torre de l'Ajuntament a la Grand Place dominant el panorama. En dies clars, fins és possible veure monuments llunyans com la Basílica del Sagrat Cor o l'Atomium. Cap a l'altra banda, sobre l'escalinata monumental del parc, sobresurt la figura de l'església de Saint-Jacques sur Coudenberg, a la Place Royale. Tenim la sort de veure una posta de sol vermellenca i un cel força clar.

Anem justos de temps per sopar. Fem una volta pel centre per triar una opció que ens agradi a tots. Brussel·les és una ciutat amb molta barreja cultural i hi ha restaurants de tot tipus: etiop, indi, sirià, congolès... Finalment ens decidim per un restaurant vietnamita. Bàsicament perquè és dels pocs que queda obert i que pot acollir un grup de 10 persones.

Estem tots visiblement cansats i no hi ha energia ni per anar a fer un beure. Tornem en grup a l'hotel, caminant. Necessitem descansar i carregar les piles per al dia següent.

Dimarts, 4 de juliol

7:00

Sona l'alarma del mòbil i la primera sensació és que les cinc o sis hores que hem dormit han estat poques. Després d'una dutxa ens trobem tots al menjador de l'hotel per esmorzar. S'agraeix poder menjar tota la brioixeria que ens ofereixen, amb melmelades, formatges, cafè... Menció especial als croissants calents, que són memorables. En poc temps el menjar vola.

La primera parada d'avui serà el Parlament Europeu i seguidament l'agència VO Europe.

De camí cap al Parlament passem per davant de diferents monuments i edificis d'interès. El primer d'ells és el Parlament flamenc, una institució molt important per al país.

Seu del Parlament flamenc.

Ens crida l'atenció una estàtua que ja vam veure ahir. A l'avinguda de les Arts, en una placeta, hi ha l'estàtua de la Brabançonne, símbol nacional belga. Ens recorda a la figura nacional francesa que apareix al quadre de Delacroix *La Llibertat guiant el poble* i que va ser el logotip dels Jocs Olímpics de París del 2024. Els belgues en tenen la seva pròpia versió.

La Brabançonne que veiem cada cop que hem d'anar al Barri Europeu és la rèplica d'una escultura erigida temporalment a la Grand Place de Brussel·les per celebrar l'entrada triomfal dels sobirans Albert I i Isabel I el 22 de novembre de 1918, a les acaballes de la Primera Guerra Mundial. Aquest gentilici que fa referència a Brabant, la província de Bèlgica que envolta Brussel·les, també dona nom al seu himne nacional.

Edifici que acull el Parlament Europeu a Brussel·les.

Entre edificis i arbres sobresurt la característica forma d'hemicicle del Parlament Europeu. Travessem el parc Leopold que, juntament amb el parc del Cinquantenari, és un dels dos grans pulmons verds del Barri Europeu. Aquest petit bosc, una mica més assilvestrat que el del Cinquantenari, compta amb un petit estany i un rierol. Les seves aigües són alimentades pel riu Maalbeek i la ciutat ha treballat molt per mantenir-ne la biodiversitat i l'entorn natural.

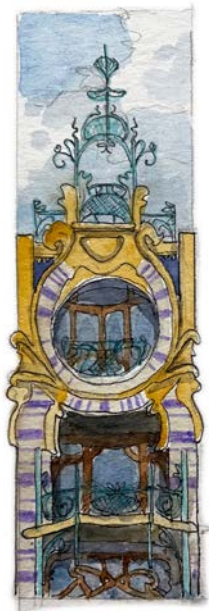

9:30

Instal·lacions del Parlament Europeu

Un cop acreditats correctament, entrem a les instal·lacions del Parlament i ens dirigim a una sala que tenim reservada perquè un guia ens parli sobre el funcionament d'aquesta institució i del procés electoral europeu, una convocatòria que crida milions de persones del continent a votar. També ens acompanya Sara Polo, alumni d'ESCI-UPF que treballa de MEP Assistant al Parlament Europeu. Ens explica el dia a dia dels europarlamentaris i els milers de treballadors que es van desplaçant periòdicament de Brussel·les a Estrasburg.

Sortim del Parlament i passem per les seus del Comitè de les Regions i del Comitè Econòmic i Social de la Unió Europea, a la Rue Belliard. Tot i que no els visitem, aquests dos comitès també tenen un paper crucial en la governança europea, perquè representen els interessos dels ens regionals i econòmicosocials dins del procés legislatiu i consultiu de la UE.

Casa Saint Cyr a la plaça Ambiorix de Brussel·les, mostra d'Art Nouveau.

Ens dirigim cap a les oficines de l'agència de comunicació VO Europe, al municipi d'Uccle, al sud de Brussel·les. Tornem a anar amb pressa d'un lloc a l'altre a la pitjor hora, que és la de dinar.

Sota un cel més aviat grisós i que amenaça pluja, recorrem Brussel·les en tramvia i passem per les grans avingudes i boulevards, la perifèria...

Brussel·les té una estreta relació amb l'*art-déco* i l'Art Nouveau, que es veu en molts edificis del centre. De fet, la ciutat destaca com un dels nuclis més importants d'ambdós corrents artístics.

13:00

Oficines de VO Europe, Uccle, Brussel·les

Comença a ploure lleugerament. No cal paraigua, però ens va deixant ben xops. La seu de VO Europe és en una zona residencial i d'oficines i compta amb un petit parc al voltant. D'aquesta visita en sabem poca cosa, a grans trets que és una agència de comunicació que ofereix serveis de comunicació i relacions públiques.

Un cop dins, l'equip que ens rep ens ensenya les instal·lacions i ens acompanya a una sala moderna i informal on Gaëlle Pellon, cap del Departament d'Estratègia Europea de VO, i les seves companyes del departament ens expliquen breument els projectes que han dut a terme recentment. VO treballa sobretot amb institucions europees, organitzacions internacionals, ONG i empreses per ajudar-les a desenvolupar i implementar estratègies de comunicació eficaces. Els seus serveis inclouen consultoria estratègica (ajuden les institucions a definir i executar estratègies de comunicació alineades amb els seus objectius de negoci i de política), creació de continguts (produeixen continguts creatius i informatius, com informes, articles, vídeos...) i també gestionen les relacions amb els mitjans de comunicació (organitzen conferències de premsa i altres esdeveniments mediàtics).

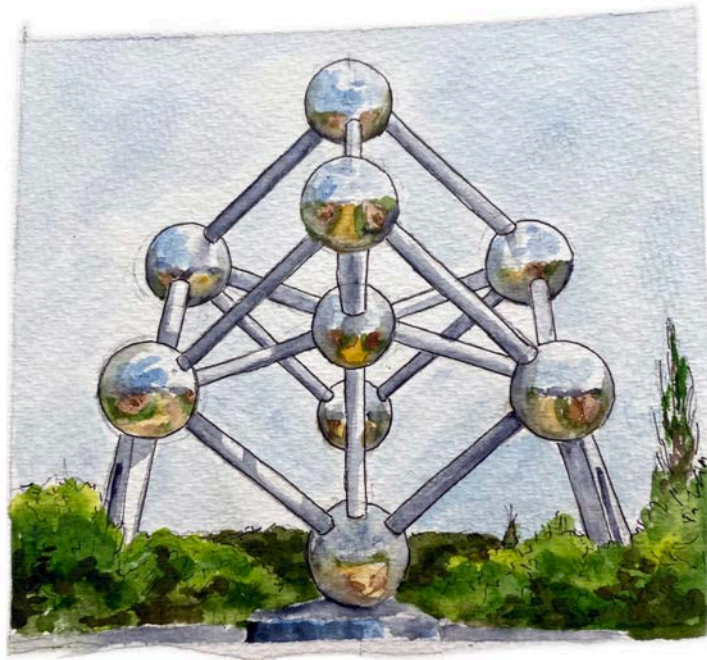

14:15

Estació de tramvia d'Uccle

Després de la visita a les oficines de VO, no ens posem d'acord sobre què fer la tarda lliure que ens queda, així que un grup decidim visitar Bruges mentre els altres es queden a Brussel·les descobrint l'Atomium o anant a prendre una cervesa pel centre.

Bèlgica és mundialment famosa per la seva rica tradició cervesera i Brussel·les és un referent d'aquesta cultura cervesera que acull infinitat de cerveseries, bars especialitzats i festivals. Hi ha una immensa varietat de cerveses artesanals i històriques que inclouen des de les cerveses trapistes (conegudes per ser elaborades per monjos trapistes) fins a les cerveses d'abadia (fetes per monjos d'altres ordes) i d'alambic.

L'Atomium és, segurament, el monument més emblemàtic de Brussel·les. Es va construir durant l'Exposició Universal de 1958 i representa els 9 àtoms d'un cristall de ferro (que alhora representen les 9 províncies belgues) ampliat milers de milions de vegades.

Té una alçària de 102 metres i està format per nou esferes connectades per tubs. Les esferes, de 18 metres de diàmetre cadascuna, acullen espais d'exposició, entre altres funcions, mentre que als tubs hi ha escales mecàniques i ascensors que permeten als visitants desplaçar-se entre les esferes. L'Atomium s'ha convertit en una icona arquitectònica i turística de Brussel·les, i simbolitza el progrés científic i tecnològic.

Els que decidim visitar la ciutat de Bruges (Brugge en neerlandès) anem a l'estació central de Brussel·les passant per la plaça de la Borsa. Al centre hi ha el palau de la Borsa, un imponent edifici neoclàssic que antigament acollia la borsa de valors de Brussel·les i que avui és la seu del Museu de la cervesa belga.

Seu de l'antiga Borsa de Brussel·les que actualment acull el Museu de la cervesa.

El trajecte és un recorregut per Flandes, un viatge pintoresc en què travessem diverses localitats com Aalst o Gant, capital de Flandes Oriental, paisatges rurals cada cop més plans i àrees boscoses, així com camps d'ordi i blat. Anem fent parada en algunes petites poblacions fins arribar a la ciutat medieval de Bruges.

16:00

Estació de Bruges

A més de ser un destí turístic de primer ordre a Bèlgica per l'encant dels seus carrers i canals, Bruges té una importància històrica i econòmica considerable. Durant l'edat mitjana, va ser un important centre comercial i financer d'Europa gràcies al seu port i la indústria tèxtil.

Bruges, al cor de Flandes, és coneguda per ser una de les ciutats medievals més ben conservades d'Europa. Cal destacar el casc històric, protegit per un traçat en cercle de canals, i el ric patrimoni arquitectònic que li han valgut el reconeixement com a Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.

Els atractius turístics de Bruges inclouen llocs emblemàtics com la plaça del Mercat, presidida per la impressionant torre del Campanar de Bruges, des d'on podem gaudir de vistes panoràmiques de la ciutat. Visitem la Sint-Salvatorskathedraal com a bons turistes, parem més tard per menjar un gofre pel centre i acabem prenent-nos una merescuda cervesa davant la catedral.

20:15

Estació Central de Brussel·les

Un cop tornats a Brussel·les, anem a fer un sopar de germanor al restaurant *Ultime Atome*, al bell mig del centre. La carta del restaurant és un bon reflex de la cuina belga, una fusió de tradicions culinàries franceses, neerlandeses i alemanyes. Les dues especialitats a destacar són els musclos amb patates fregides (*moules-frites*) i la *carbonnade flamande* (un estofat de vedella amb cervesa). En Joan Pere ens explica que originàriament la menjaven els treballadors de les mines de carbó. Ho acompanyem de cerveses locals i es converteix en un àpat de 10.

Després de sopar anem a fer un beure plegats al Mont des Arts. Qualsevol hora del dia és bona per acostar-s'hi i contemplar el centre des d'allà. Les vistes del campanar de la Grand Place il·luminat presidint la ciutat són meravelloses.

Històricament, la Grand Place ha estat el cor de la vida social, política i econòmica de Brussel·les des del segle XII, quan acollia un mercat de productes agrícoles i altres mercaderies vingudes d'arreu. Al llarg dels segles, la plaça ha estat testimoni de nombrosos esdeveniments històrics, celebracions, protestes i fins i tot execucions públiques. El 1695, una gran part va ser destruïda durant el bombardeig de les tropes franceses, però va ser reconstruïda i ha recuperat la seva esplendor original.

Avui, la Grand Place és Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO i el punt central de la vida cultural de Brussel·les. Durant tot l'any s'hi fan mercats, concerts i festes i és un lloc de trobada i d'orgull per als habitants de la ciutat.

Dimecres, 5 de juliol

7:30

Les hores dormides resulten clarament insuficients, però no hi ha temps per a queixes. Toca dutxar-se i preparar la motxilla per tornar a Barcelona. Deixem l'equipatge a la consergeria de l'hotel i anem a gaudir d'un esmorzar que torna a ser un miratge de brioixeria, pastes i cafè.

Avui visitarem les oficines d'ACCIÓ, a tocar del Consell Europeu, en ple Barri Europeu.

Hem conegut amb detall la Comissió i el Parlament, però falta un costat del triangle institucional: el Consell de la Unió Europea.

El Consell de la Unió Europea n'és una de les principals institucions i la seva funció és representar els governs dels estats membres, ja que està format pels ministres de cada país de la UE. Si el Parlament representa els ciutadans i la Comissió la mateixa UE, el Consell vetlla per reflectir la voluntat dels estats.

La presidència del Consell rota cada sis mesos entre els estats membres per tal de garantir que cada país tingui l'oportunitat d'influir en l'agenda europea. Durant la nostra visita, Espanya ocupa la presidència del Consell de la UE.

10:00

Delegació del Govern de la Generalitat (Oficines d'ACCIÓ)

Ens reben Ana Coelho, directora d'ACCIÓ a Bèlgica i Luxemburg, i Ferran Círia, estudiant d'ESCI-UPF en pràctiques.

Ana Coelho és belga d'origen portuguès. Després d'haver treballat a les Nacions Unides a l'Àfrica, es va incorporar a la Comissió Europea a Brussel·les el 1993 i també va dirigir la seva pròpia consultora. Va començar com a directora en aquesta seu d'ACCIÓ l'any 2003. Ens explica que el dia a dia a Brussel·les implica un batibull constant de cultures i llengües: ella mateixa parla català, francès, portuguès, castellà, anglès, italià i holandès. És habitual que la majoria de treballadors aquí siguin políglotes.

Quan acabem la visita a les oficines d'ACCIÓ, compartides amb la seu de la Delegació de la Generalitat davant la Unió Europea, ens tornem a dispersar. Tenim mig dia lliure abans no agafem el vol i molts ja tenim Brussel·les vista. L'únic que no hem fet és visitar museus.

A la ciutat hi ha museus de renom com els Museus Reials de Belles Arts de Bèlgica, que inclouen el Museu Magritte, dedicat a l'obra del famós pintor surrealista belga René Magritte. Alguns companys decideixen anar a visitar-lo. A més, també hi ha el Centre Belga del Còmic, on s'homenatja creadors emblemàtics com Hergé, pare de Tintín.

Tornem a passar per la Grand Place. És una de les places més belles i cèlebres d'Europa, coneguda per la seva rica arquitectura i la història de cada edifici.

Els que volem anar al Museu Reial de l'Àfrica Central agafem el metro primer i després el tramvia. El trajecte ens regala un viatge pintoresc a través del parc de Woluwe, el bosc de Sonian, zones verdes i residencials, i ens ofereix l'oportunitat de gaudir del paisatge fora de Brussel·les. Un cop arribats a Tervuren, on es troba el museu, costa saber on hem de comprar les entrades.

13:30

Musée Royal de l'Afrique Centrale, Tervuren

El Museu Reial de l'Àfrica Central no només és un museu, sinó que és també una institució cultural i científica dedicada a l'estudi i l'exposició de la història, l'art i la cultura dels països de l'Àfrica Central. Fundat el 1898 pel rei belga Leopold II, inicialment va servir com a aparador de peces de la seva colònia, el Congo Belga, i després va evolucionar fins a convertir-se en un centre important per a la recerca i la conservació del patrimoni africà.

Renovat el 2018, el museu ha fet esforços per contextualitzar la col·lecció i fomentar un diàleg crític sobre la història colonial treballant amb comunitats africanes per garantir una representació més justa i inclusiva.

La importància del Museu Reial de l'Àfrica Central rau en la seva vasta col·lecció d'objectes etnogràfics: art tradicional, instruments musicals, documents històrics i mostres de la biodiversitat africana. A més de les exposicions permanents, el museu acull exposicions temporals i programes educatius destinats a incrementar la comprensió i valoració de les cultures africanes. Aquesta institució també és reconeguda pel seu paper en la recerca científica, especialment en disciplines com l'antropologia, la zoologia i la geologia.

El Palau Reial actualment acull les activitats oficials del sobirà belga, tot i no ser la seva residència.

19:15

Hotel FunKey Brussels, Schaerbeek

Després de la visita de museus ens trobem a l'hotel per anar junts a l'aeroport. Des del bus veiem com és la vida urbana diària, passem per zones residencials i comercials, parcs i àrees verdes, així com per pobles que encara no han estat absorbits per l'òrbita de Brussel·les.

Finalment arribem a l'aeroport de Zaventem, principal aeroport internacional de Bèlgica, a temps per passar el control de seguretat. Ens dirigim al *Pier A*, per als vols de la zona Schengen, i fem temps a les botigues del *duty free*.

22:10

Vol VY8985 destinació Barcelona-El Prat

Un cop asseguts a l'avió, les hostesses de vol segueixen el protocol de sempre i alguns ja s'adormen. La durada del vol serà de 2 hores i 10 minuts. Desconnecto un moment la música i escolto les mesures de seguretat: *"En aquest avió hi ha 8 sortides d'emergència. Dues portes situades a la part davantera de la cabina, 4 finestres sobre les ales, i dues portes a la part posterior de l'avió..."*

Segueixo amb la meva música. A la cua de reproducció apareix *Le Plat Pays*, una cançó de Jacques Brel. Hi descriu Flandes, el país pla, la terra de la seva infantesa. És una oda tendra a tot el que caracteritza Bèlgica i que hem vist aquests dies: les catedrals, la pluja, els canals, el mal temps, la planícia, els campanars...

L'avió s'enlaira i veiem Brussel·les de nit.

En 72 hores hem recorregut els seus carrers i hem après molt més que en algunes classes teòriques. Quan el pilot fa el primer gir, podem veure l'Atomium i tots els monuments que hem visitat des de dalt. Anem deixant Brussel·les enrere. Hem rigut, hem après, ens hem conegut millor els uns als altres, hem menjat bé, ens ha encantat la cervesa belga... Menys dormir, la resta ha estat excepcional. Ha estat el millor regal després d'un curs intens estudiant tot allò que hem vist durant aquests tres dies.

Tot un privilegi aquestes 72 hores al cor d'Europa!

*Avec le fil des jours
Pour unique voyage
Et des chemins de pluie
Pour unique bonsoir
Avec le vent d'ouest
Écoutez-le vouloir
Le plat pays
Qui est le mien**

*(Amb el fil dels dies / Com a únic viatge /
I camins de pluja / Com a única salutació vespertina /
Amb el vent de ponent / Escolteu-lo volent /
El país pla / Que és el meu)*

